

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DELEGATURA W KRAKOWIE

LKR.430.002.2017

Nr ewid. 113/2017/P/17/001/LKR

Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2016 r.
w części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów
i Osób Represjonowanych

Warszawa maj 2017 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2016 r.
w części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów
i Osób Represjonowanych**

Dyrektor Delegatury

Jolanta Stawska

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 17.05. 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	4
II. Ocena kontrolowanej działalności	5
1. Ocena ogólna.....	5
2. Uwagi i wnioski.....	5
III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	6
1. Dochody budżetowe.....	6
2. Wydatki budżetu państwa.....	7
3. Sprawozdania.....	10
IV. Informacje dodatkowe.....	11
Załączniki	12

I. Wprowadzenie

Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych jest centralnym organem administracji rządowej, który wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Zadaniem Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych jest podejmowanie działań zapewniających uczestnikom walk o niepodległość Polski oraz represji wojennych i okresu powojennego niezbędnej pomocy i opieki oraz należnego im szacunku i pamięci. W ramach części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych finansowano zadania wynikające m.in. z:

- ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego¹;
- ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich²;
- ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956–1989³;
- ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych⁴.

W 2016 r. wydatki budżetu państwa w układzie zadaniowym realizowane były w ramach dwóch funkcji: 11 – *Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic* oraz 13 – *Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny*. W ramach funkcji 11 zdefiniowano jedno zadanie, jedno podzadanie i jedno działanie. W ramach funkcji 13 zdefiniowano jedno zadanie, jedno podzadanie oraz trzy działania.

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2016⁵ w części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za lata 2015 i 2016;
- wykonanie wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych;
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2016 oraz sprawozdań za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych;
- realizację wniosków pokontrolnych sformułowanych po poprzedniej kontroli budżetowej;
- nadzór i kontrolę sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2016 r. o finansach publicznych⁶.

Urząd nie posiadał jednostek podległych będących dysponentami II i III stopnia budżetu państwa.

W 2016 r. w części 54 dochody wyniosły 15,4 tys. zł.

Wydatki w części 54 zrealizowano w wysokości 40 556,6 tys. zł, które stanowiły 0,01% wydatków budżetu państwa.

W części 54 nie planowano i nie wydatkowano środków z budżetu środków europejskich.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷.

¹ Dz.U. z 2016 r. poz. 1255, ze zm.

² Dz.U. z 2014 r. poz. 1001.

³ Dz.U. Nr 91 poz. 741, ze zm.

⁴ Dz.U. z 2015 r. poz. 693, ze zm.

⁵ Ustawa budżetowa na rok 2016 z dnia 25 lutego 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 278, ze zm.).

⁶ Dz.U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm. – dalej: *ufp*

⁷ Dz.U. z 2017 r. poz. 524.

II. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna⁸

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Wydatki budżetu państwa w części 54 zrealizowano w kwocie 40 556,6 tys. zł, tj. na poziomie 96,8% planu po zmianach. Kontrola wydatków w kwocie 4 590,6 tys. zł, tj. 11,3% ogółu wydatków w części 54 wykazała, że zostały one poniesione celowo, gospodarnie i zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w części 54, zgodnie z wymogami określonymi w art. 175 ust. 1 i 2 ufp.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych przedstawiona została w załączniku 4 do niniejszej informacji.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2016 r. przez dysponenta części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1)

oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r., tj.: o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach Urzędu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

2. Uwagi i wnioski

W wyniku przeprowadzonej kontroli Najwyższa Izba Kontroli nie sformułowała uwag i wniosków pokontrolnych o charakterze systemowym.

⁸ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych

1. Dochody budżetowe

W 2016 r. zrealizowane dochody w części 54 wyniosły 15,4 tys. zł i były wyższe o 14,4 tys. zł od kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2016 (1 tys. zł). Wyższe niż planowano dochody uzyskano w rozdziale 75001 – *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji państwowej*, § 0970 – *Wpływy z różnych dochodów*. Wyniosły one 4,1 tys. zł⁹, tj. 410% kwoty zaplanowanej. Ponadto zrealizowano nieplanowane dochody z innych tytułów w kwocie 11,3 tys. zł, w tym:

- 10,8 tys. zł w rozdz. 85323 – *Państwowy Fundusz Kombatantów*, w § 0970 – *Wpływy z różnych dochodów* (9,8 tys. zł)¹⁰ oraz w § 0900 – *Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ufp, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości* (1 tys. zł)¹¹;
- 0,5 tys. zł w dziale 921 – *Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego*, rozdz. 92195 – *Pozostała działalność*, § 0900 – *Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ufp, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości*¹².

W porównaniu do 2015 r. wykonane dochody były niższe o 8 tys. zł, tj. 34,2%, co wynikało głównie z realizacji niższych o 13,1 tys. zł, tj. 76,2% dochodów w rozdz. 75001 – *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji państwowej*, § 0970 – *Wpływy z różnych dochodów*.

Na koniec 2016 r. w części 54 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 31,7 tys. zł, które były wyższe od należności na koniec 2015 r. o 18,4 tys. zł. Należności powstały z tytułu odsetek od dotacji celowych nierozliczonych terminowo przez cztery podmioty w łącznej kwocie 5,5 tys. zł oraz z tytułu przekazanych przez Urząd, a nierozliczonych dotacji celowych przez cztery podmioty w łącznej kwocie 26,2 tys. zł.

Zaległości według stanu na 31 grudnia 2016 r. wyniosły 26,2 tys. zł i były wyższe o 10 tys. zł, tj. o 61,7% od zaległości na koniec 2015 r. Zaległości w kwocie 22,7 tys. zł dotyczyły dochodów z tytułu nierozliczonych dotacji udzielonych przez Urząd trzem podmiotom na realizację zadań z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (rozdz. 92195 – *Pozostała działalność*). Pozostałe zaległości w kwocie 3,5 tys. zł dotyczyły dochodów z tytułu nierozliczonej części dotacji udzielonej przez Urząd jednemu podmiotowi (rozdz. 85323 – *Państwowy Fundusz Kombatantów*).

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r., kontrola dochodów budżetowych w części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Szczegółowe dane dotyczące dochodów budżetowych w części 54 zawarto w załączniku 1 do niniejszej informacji.

⁹ Źródło tych dochodów to: prowizja dla płatnika od zasiłku chorobowego ZUS, nadpłata składek ZUS oraz faktura korygująca wydatki 2015 r.

¹⁰ Wykonane dochody dotyczą zwrotu pomocy pieniężnej wypłaconej kombatantom w 2015 r. (4,7 tys. zł) oraz wpłat przez Oficynę Wydawniczą RYTM ze sprzedaży albumu „Dziękuję Portugalio” zgodnie z umową (5,1 tys. zł).

¹¹ Odsetki od dotacji celowej.

¹² Odsetki od niewykorzystanych dotacji celowych.

2. Wydatki budżetu państwa

2.1. Wydatki budżetu państwa

W 2016 r. wydatki w części 54 zrealizowano w kwocie 40 556,6 tys. zł, co stanowiło 96,8% planu po zmianach. Wydatki zostały poniesione w szczególności w:

- rozdz. 85323 – *Państwowy Fundusz Kombatantów* w wysokości 21 036,4 tys. zł, głównie na: świadczenia społeczne, tj. pomoc społeczną dla kombatantów i osób uprawionych na podstawie ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego w kwocie 14 301,5 tys. zł, zakup usług pozostałych w kwocie 3 689,8 tys. zł oraz dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom w kwocie 1 522,8 tys. zł;
- rozdz. 75001 – *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji państwowej* w wysokości 15 211,6 tys. zł, głównie na wynagrodzenia wraz z pochodnymi w wysokości 11 827 tys. zł;
- rozdz. 85395 – *Pozostała działalność* w wysokości 3 576,2 tys. zł, głównie na świadczenia społeczne, tj. finansowanie realizacji zadań (wypłatę świadczeń i pomocy pieniężnej) wynikających z ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz ustawy o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956–1989 w wysokości 3 509,2 tys. zł.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków budżetowych w części 54 przedstawiono w załączniku 2 do niniejszej informacji.

W 2016 r. wydatkowano na dotacje 3 171,6 tys. zł (7,8% wydatków zrealizowanych w części 54), z czego:

- 1 922,1 tys. zł stanowiły dotacje na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom;
- 639,3 tys. zł stanowiły dotacje na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych;
- 522,1 tys. zł stanowiły dotacje dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych;
- 95 tys. zł stanowiły dotacje na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 17 867,5 tys. zł (44,1% wydatków zrealizowanych w części 54). Najwyższe wykonanie w tej grupie wydatków wystąpiło w rozdz. 85323 – *Państwowy Fundusz Kombatantów*, § 3110 – *Świadczenia społeczne*, gdzie wyniosło 14 301,5 tys. zł oraz w rozdz. 85395 – *Pozostała działalność*, § 3110 – *Świadczenia społeczne*, gdzie wyniosło 3 509,2 tys. zł.

W ramach świadczeń na rzecz osób fizycznych wypłacono:

- 14 301,5 tys. zł na pomoc pieniężną dla 14 829 osób na podstawie ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;
- 3 259,2 tys. zł na świadczenia i pomoc pieniężną na podstawie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych;
- 250 tys. zł na świadczenia pieniężne rodzinom ofiar (5 beneficjentów) na podstawie ustawy o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956–1989.

W 2016 r. wydatki bieżące jednostki budżetowej zostały zrealizowane w kwocie 19 354,9 tys. zł (47,7% wydatków zrealizowanych w części 54), w tym: 11 827 tys. zł stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz 6 791,6 tys. zł wydatki na zakup materiałów i usług.

Wydatki na wynagrodzenia w części 54 wyniosły w 2016 r. 10 131 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach i były o 8,3% wyższe niż w roku poprzednim (9 346,1 tys. zł). Według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach stan zatrudnienia w części 54 na koniec 2016 r. wyniósł 140 osób (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych), a na koniec 2015 r. – 147 osoby. Największy spadek

zatrudnienia (o cztery osoby) odnotowano wśród osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, co wynikało z likwidacji dwóch stanowisk sekretarskich oraz przebywania jednego z pracowników na urlopie bezpłatnym oraz drugiego na zwolnieniu lekarskim (w sprawozdaniach Rb-70 nie wykazuje się osób, które nie otrzymują za dany okres wynagrodzenia od zakładu pracy, np. osób przebywających na urloпах bezpłatnych, wychowawczych i macierzyńskich oraz zasiłkach chorobowych).

Według danych wykazanych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-28 z wykonania planu wydatków Urzędu, w 2016 r. nie został przekroczony plan (po zmianach) wydatków na wynagrodzenia w części 54.

Szczegółowe dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń w części 54 przedstawiono w załączniku 3 do niniejszej informacji.

W 2016 r. wydatki majątkowe w Urzędzie zrealizowano w wysokości 162,6 tys. zł. Największe środki wydatkowano na zakup samochodu w kwocie 93,8 tys. zł oraz zakup sprzętu komputerowego na kwotę 45,7 tys. zł.

Kontrolą objęto wydatki w kwocie 4 590,6 tys. zł, tj. 11,3% wydatków w części 54. Wszystkie wydatki poddane kontroli zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ufp i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Badaniem objęto realizację wydatków w kwocie 2 567,6 tys. zł, tj. 6,3% wydatków w części 54 (33,4% zrealizowanych wydatków z wyłączeniem wydatków na dotacje, świadczeń na rzecz osób fizycznych oraz wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi). Badaniem objęto 108 zapisów księgowych na kwotę ogółem 2 567,6 tys. zł, w tym w grupie wydatków majątkowych jeden zapis na kwotę 93,8 tys. zł¹³ oraz w grupie wydatków bieżących pozapłacowych 107 zapisów na kwotę 2 473,8 tys. zł¹⁴. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W wyniku kontroli próby wydatków w kwocie 2 567,6 tys. zł stwierdzono, że dwa wnioski pokontrolne sformułowane po kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. zostały zrealizowane. Wnioski odnosiły się do: wyeliminowania przypadków przyjmowania, akceptowania i rozliczania faktur za towary i usługi, wystawionych niezgodnie z wymogami określonymi w art. 106e ust. 1 pkt 7, 8 i 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług¹⁵ oraz wyeliminowania przypadków udzielania zamówień publicznych dla zamówień o wartości poniżej 30 tys. euro bez zastosowania procedur ustalonych w zarządzeniu Kierownika Urzędu.

W badanej próbie wydatków w łącznej kwocie 2 567,6 tys. zł, pod kątem prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁶ nie stwierdzono nieprawidłowości. W wyniku analizy pięciu postępowań o udzielenie zamówień publicznych przeprowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego na łączną kwotę 1 154,9 tys. i jednego postępowania w trybie z wolnej ręki na kwotę 53,1 tys. zł nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Kontrolą objęto wykorzystanie środków dotacji w łącznej kwocie 1 558,3 tys. zł, tj. 3,8% wydatków w części 54. W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie udzielania, przekazywania i rozliczenia dotacji, które następowały zgodnie z zasadami określonymi w ufp, obowiązującymi przepisami oraz zawartymi umowami.

¹³ Próba wydatków dobranych losowo, gdzie kryterium wyboru była najwyższa kwota wydatków majątkowych.

¹⁴ Próba została wylosowana metodą monetarną MUS – z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

¹⁵ Dz.U. z 2016 r. poz. 710, ze zm.

¹⁶ Dz.U. z 2015 r. poz. 2164, ze zm.

Kontrolą objęto wydatkowanie środków przeniesionych z trzech pozycji rezerw celowych w łącznej wysokości 464,7 tys. zł, tj. 1,2% wydatków w części 54. Stwierdzono, że Urząd wykorzystał środki w całości i zgodnie z przeznaczeniem na wypłatę świadczeń oraz pomocy pieniężnej dla beneficjentów.

Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych prawidłowo wykonywał obowiązki w zakresie nadzoru i kontroli nad całością gospodarki finansowej, zgodnie z zasadami określonymi w art. 175 ust. 1 i 2 ufp. W Urzędzie do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych dokonywano comiesięcznych ocen wykonania dochodów i wydatków oraz półrocznych analiz wykonania wydatków w układzie zadaniowym, jak również przeprowadzono kontrole (wewnętrzne, a także w podmiotach którym przyznano dotacje celowe) oraz sprawowano bieżący nadzór nad wykorzystaniem dotacji celowych.

Zobowiązania Urzędu na koniec 2016 r. wynosiły 841,7 tys. zł. Najwyższe zobowiązania dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia rocznego w kwocie 558,7 tys. zł oraz pochodnych od wynagrodzeń w wysokości 112,9 tys. zł. Pozostałe zobowiązania dotyczyły przede wszystkim: zakupu usług pozostałych, zakupu usług zdrowotnych, zakupu materiałów i wyposażenia oraz opłat z tytułu usług telekomunikacyjnych w łącznej wysokości 113,7 tys. zł, wynagrodzeń kierowców w kwocie 20 tys. zł oraz wynagrodzeń bezosobowych w wysokości 9,7 tys. zł. Na koniec 2016 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

2.2. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Urząd obejmował pomocą łącznie 321 428 beneficjentów, z tego:

- kombatanci, ofiary represji, inni uprawnieni – 319 493 osoby;
- działacze opozycji antykomunistycznej oraz osoby represjonowane z powodów politycznych – 1 935 osób.

W 2016 r. w wydziałach orzeczniczych Departamentu Współpracy ze Stowarzyszeniami i Ewidencji Urzędu rozpatrzono 10 170 spraw dotyczących przyznania uprawnień, natomiast w wydziale zajmującym się udzielaniem wsparcia finansowego kombatantom i działaczom opozycji antykomunistycznej oraz osobom represjonowanym z powodów politycznych rozpatrzono 18 893 sprawy.

W ramach upamiętniania i popularyzowania tradycji walk o niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej w 2016 r. zrealizowano łącznie 223 przedsięwzięcia, z czego: 51 uroczystości rocznicowych bitew i innych wydarzeń historycznych, 11 jubileuszy stowarzyszeń kombatanckich, 3 konkursy z zakresu wiedzy historycznej, 15 zakupów i promocji książek i albumów, 20 uroczystości upamiętniających poprzez organizację koncertów, odsłonięć tablic, wystaw i pomników, 106 uhonorowań medalem *Pro Patria*.

W 2016 r. wydatki budżetu państwa w układzie zadaniowym w Urzędzie realizowane były w ramach dwóch funkcji: 11 – *Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic* oraz 13 – *Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny*.

W ramach funkcji 11 – *Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic* zdefiniowano jedno zadanie: 11.4. *Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa*, dla którego jako cel przyjęto *Utrzymywanie zdolności do realizacji zadań obronnych przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców*. Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik – *Procent realizacji zadań rocznych określonych w Programie Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych (%)*, którego wartość docelową na 2016 r. określono na poziomie 100%. W 2016 r. osiągnięto wartość miernika na poziomie 100%.

W ramach funkcji 13 – *Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny* zdefiniowano jedno zadanie – 13.3. *Sprawy kombatantów i osób represjonowanych*, a w ramach tego zadania jedno podzadanie

o tej samej nazwie¹⁷. Celem tego podzadania było zapewnienie kombatantom i osobom represjonowanym należytej pomocy i opieki, a miernikiem stopnia realizacji tego podzadania był *Odsetek rozstrzygniętych spraw dotyczących kombatantów i innych osób uprawnionych w terminie do 20 dni*. Wartość miernika założono na poziomie 63,4%, a wykonano na poziomie 87,9%. W ramach tego podzadania zdefiniowano trzy działania.

Celem działania 13.3.1.2. – *Orzekanie o uprawnieniach kombatantów i innych osób uprawnionych do tworzenia zbiorów akt kombatanckich* była sprawna weryfikacja osób uprawnionych do korzystania z uprawnień kombatanckich i innych, a miernikiem stopnia realizacji był *Odsetek wniosków w sprawach orzekania o uprawnieniach rozpatrzonych w terminie do 20 dni (%)*. Wartość miernika założono na poziomie 70%, a wykonano na poziomie 86,1%. Łącznie rozpatrzono 10 170 spraw, w terminie do 20 dni rozpatrzono 8 748 spraw.

Celem działania 13.3.1.3. – *Wsparcie socjalne dla kombatantów, ofiar represji i innych osób uprawnionych* była poprawa warunków egzystencji kombatantów i ofiar represji, a miernikiem stopnia realizacji był *Odsetek wniosków w sprawach przyznania pomocy pieniężnej i objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym osób uprawnionych rozpatrzonych w terminie do 20 dni (%)*. Wartość miernika założono na poziomie 60%, a wykonano na poziomie 88,9%. Łącznie rozpatrzono 18 893 sprawy, w terminie do 20 dni 16 781 spraw.

Celem działania 13.3.1.4. – *Honorowanie kombatantów i ofiar represji oraz utrwalanie pamięci o nich* było kultywowanie i upowszechnianie tradycji walk o niepodległość i suwerenność RP oraz pamięci o ofiarach wojny i okresu powojennego, a miernikiem stopnia realizacji była *Liczba sfinansowanych, dotowanych i współorganizowanych przez Urząd przedsięwzięć*. Wartość miernika założono na poziomie 280, a wykonano na poziomie 362.

Szczegółowe badanie powyższych trzech działań pod względem prawidłowości określenia celów i mierników realizacji zadań oraz ich monitoringu wykazało, że przyjęte dla tych zadań cele i mierniki wynikające z budżetu zadaniowego zostały określone zgodnie z wymogami noty budżetowej¹⁸. Wartości mierników realizacji celów dla tych zadań przewyższyły założony poziom. Monitoring osiąganych mierników oraz wydatkowanie środków budżetu państwa w układzie zadaniowym prowadzone były na bieżąco (za pomocą dostępnych narzędzi informatycznych) przez komórki realizujące poszczególne działania.

3. Sprawozdania

Kwoty wykazane w sporządzonych przez dysponenta części 54 rocznych sprawozdaniach za 2016 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1)

oraz w sprawozdaniach w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r.:

- o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N);
- o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z)

były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

¹⁷ 13.3.1. *Sprawy kombatantów i osób represjonowanych.*

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016 (Dz.U. z 2015 r. poz. 955, ze zm.).

IV. Informacje dodatkowe

Wystąpienie pokontrolne zostało przekazane Szefowi Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w dniu 21 kwietnia 2017 r. Do wystąpienia pokontrolnego Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych nie złożył zastrzeżeń.

Załączniki

Załącznik 1. Dochody budżetowe w części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych

L.p.	Wyszczególnienie	2015	2016		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem, w tym:	23,4	1,0	15,4	65,8	1540,0
1.	Dział 750 – Administracja publiczna	17,2	1,0	4,1	23,8	410,0
1.1	Rozdział 750001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	17,2	1,0	4,1	23,8	410,0
1.1.1	§ 0970 – wpływy z różnych dochodów	17,2	1,0	4,1	23,8	410,0
2.	Dział 853 – Pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej	6,2	–	10,8	174,2	–
2.1	Rozdział 85323 – Państwowy Fundusz Kombatantów	6,2	–	10,8	174,2	–
2.1.1.	§ 0900 – odsetki od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	0,1	–	1,0	1000,0	–
2.1.2	§ 0970 – wpływy z różnych dochodów	6,1	–	9,8	160,7	–
3.	Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	–	–	0,5	–	–
3.1	Rozdział 92195 – Pozostała działalność	–	–	0,5	–	–
3.1.1	§ 0900 – odsetki od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości	–	–	0,5	–	–

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2016 znowelizowana 20 października 2016 r. oraz 15 grudnia 2016 r.

Załącznik 2. Wydatki budżetu państwa w części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem, w tym:	29 778,9	37 389,0	41 889,0	40 556,6	136,2	108,5	96,8
1.	Dział 750 – Administracja publiczna	14 338,3	15 239,0	15 239,0	15 211,6	106,1	99,8	99,8
1.1.	Rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	14 338,3	15 239,0	15 239,0	15 211,6	106,1	99,8	99,8
1.1.1.	§ 3020 – wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	9,8	10,0	57,0	56,8	579,6	568,0	99,6
1.1.2.	§ 4000 – grupa wydatków bieżących jednostki	–	2 343,0	2 317,5	–	–	–	–
1.1.3.	§ 4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	888,6	998,0	878,0	869,1	97,8	87,1	99,0
1.1.4.	§ 4020 – wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	7 427,8	7 994,0	8 214,0	8 208,9	110,5	102,7	99,9
1.1.5.	§ 4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	536,9	670,0	549,0	548,3	102,1	81,8	99,9
1.1.6.	§ 4050 – uposażenia żołnierzy zawodowych	458,3	490,0	470,0	469,1	102,4	95,7	99,8
1.1.7.	§ 4070 – dodatkowe uposażenie roczne dla żołnierzy zawodowych	34,5	42,0	36,0	35,6	103,2	84,8	98,9
1.1.8.	§ 4110 – składki na ubezpieczenia społeczne	1 431,2	1 478,0	1 527,0	1 523,9	106,5	103,1	99,8
1.1.9.	§ 4120 – składki na Fundusz Pracy	161,1	231,0	173,3	172,0	106,8	74,5	99,2
1.1.10.	§ 4140 – wpłaty na PFRON	–	–	–	–	–	–	–
1.1.11.	§ 4170 – wynagrodzenia bezosobowe	93,2	105,0	114,8	114,8	123,2	109,3	100,0
1.1.12.	§ 4190 – nagrody konkursowe	5,0	–	–	–	–	–	–
1.1.13.	§ 4210 – zakup materiałów i wyposażenia	595,1	–	–	568,4	95,5	–	–
1.1.14.	§ 4260 – zakup energii	62,0	–	–	67,0	108,1	–	–
1.1.15.	§ 4270 – zakup usług remontowych	127,2	120,0	281,0	279,5	219,7	232,9	99,5
1.1.16.	§ 4280 – zakup usług zdrowotnych	7,6	–	–	11,4	150,0	–	–
1.1.17.	§ 4300 – zakup usług pozostałych	743,2	–	–	740,5	99,6	–	–
1.1.18.	§ 4360 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	171,2	–	–	157,0	91,7	–	–
1.1.19.	§ 4380 – zakup usług obejmujących tłumaczenia	11,5	–	–	1,1	9,6	–	–
1.1.20.	§ 4400 – opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	738,3	–	–	769,5	104,2	–	–
1.1.21.	§ 4410 – podróże służbowe krajowe	74,6	70,0	73,0	72,8	97,6	104,0	99,7
1.1.22.	§ 4420 – podróże służbowe zagraniczne	372,7	350,0	182,0	180,6	48,5	51,6	99,2
1.1.23.	§ 4430 – różne opłaty i składki	29,1	32,0	18,0	17,1	58,8	53,4	95,0
1.1.24.	§ 4440 – odpisy na ZFŚS	170,2	172,0	168,8	168,8	99,2	98,1	100,0
1.1.25.	§ 4550 – szkolenia członków korpusu służby cywilnej	20,0	20,0	21,5	21,3	106,5	106,5	99,1

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.1.26.	§ 4610 – koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	2,3	14,0	4,0	4,0	173,9	28,6	100,0
1.1.27.	§ 6060 – wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	166,9	100,0	154,1	154,1	92,3	154,1	100,0
2.	Dział 752 – Obrona narodowa	1,0	1,0	1,0	1,0	100,0	100,0	100,0
2.1.	Rozdział 75212 – Pozostałe wydatki obronne	1,0	1,0	1,0	1,0	100,0	100,0	100,0
2.1.1.	§ 4000 – grupa wydatków bieżących jednostki	–	1,0	1,0	–	–	–	–
2.1.2.	§ 4170 – wynagrodzenia bezosobowe	1,0	–	–	–	–	–	–
2.1.3.	§ 4300 – zakup usług pozostałych	–	–	–	1,0	–	–	–
3.	Dział 851 – Ochrona zdrowia	13,5	14,0	14,0	10,3	76,3	73,6	73,6
3.1.	Rozdział 85156 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	13,5	14,0	14,0	10,3	76,3	73,6	73,6
3.1.1.	§ 4130 – składki na ubezpieczenie zdrowotne	13,5	14,0	14,0	10,3	76,3	73,6	73,6
4.	Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	14 636,9	21 385,0	25 885,0	24 612,6	168,2	115,1	95,1
4.1.	Rozdział 85323 – Państwowy Fundusz Kombatanatów	14 248,1	21 385,0	21 385,0	21 036,4	147,6	98,4	98,4
4.1.1.	§ 2800 – dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	–	–	63,0	63,0	–	–	100,0
	§ 2810 – dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom	20,0	–	388,5	360,4	1802,0	–	92,8
4.1.2.	§ 2820 – dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	1 208,5	1 200,0	1 525,3	1 522,8	126,0	126,9	99,8
4.1.3.	§ 2830 – dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	30,1	–	625,0	504,3	1675,4	–	80,7
4.1.4.	§ 3110 – świadczenia społeczne	9 091,3	14 150,0	14 303,2	14 301,5	157,3	101,1	100,0
	§ 4000 – grupa wydatków bieżących jednostki	–	5 841,0	4 314,5	–	–	–	–
4.1.5.	§ 4110 – składki na ubezpieczenia społeczne i § 4120 – składki na Fundusz Pracy	0,2	4,0	4,0	–	–	–	–
4.1.6.	§ 4170 – wynagrodzenia bezosobowe	130,3	150,0	91,2	87,5	67,2	58,3	95,9
4.1.7.	§ 4190 – nagrody konkursowe	14,8	–	17,0	16,9	114,2	–	99,4

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.1.8.	§ 4210 – zakup materiałów i wyposażenia	256,4	–	–	419,5	163,6	–	–
4.1.9.	§ 4300 – zakup usług pozostałych	3 322,6	–	–	3 689,8	111,1	–	–
4.1.10.	§ 4380 – zakup usług obejmujących tłumaczenia	123,9	–	–	19,9	16,1	–	–
4.1.11.	§ 4430 – różne opłaty i składki	50,0	40,0	44,8	42,3	84,6	105,8	94,4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.1.12.	§ 6060 – wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	–	–	8,5	8,5	–	–	100,0
4.2.	Rozdział 85395 – Pozostała działalność	388,8	–	4 500,0	3 576,2	919,8	–	79,5
4.2.1.	§ 3110 – świadczenia społeczne	337,3	–	4 400,0	3 509,2	1040,4	–	79,8
4.2.2.	§ 4000 – grupa wydatków bieżących jednostki	–	–	100,0	–	–	–	–
4.2.3.	§ 4300 – zakup usług pozostałych	51,5	–	–	67,0	130,1	–	–
5.	Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	789,2	750,0	750,0	721,1	91,4	96,1	96,1
5.1.	Rozdział 92195 – Pozostała działalność	789,2	750,0	750,0	721,1	91,4	96,1	96,1
5.1.1.	§ 2800 – dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	7,0	–	32,0	32,0	457,1	–	100,0
5.1.2.	§ 2810 – dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom	229,7	150,0	174,0	161,7	70,4	107,8	92,9
5.1.3.	§ 2820 – dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	169,5	450,0	396,8	392,4	231,5	87,2	98,9
5.1.4.	§ 2830 – dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	383,0	150,0	147,2	135,0	35,2	90,0	91,7

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2016 znowelizowana 20 października 2016 r. oraz 15 grudnia 2016 r.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych

Wyszczególnienie		Wykonanie 2015			Wykonanie 2016			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osób ¹⁾	tys. zł	zł	osób ¹⁾	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem według stanu zatrudnienia ²⁾ , w tym:	144	9 346,0	5 408,6	140	10 131	6 030,4	111,5
1.1.	750 – Administracja publiczna	144	9 346	5 499	140	10 131	6 030,4	109,7
1.1.1	75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	144	9 346,0	5 408,6	140	10 130,9	6 030,4	111,5
	01 – osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	11	579,7	4 392,0	9	676,3	6 261,9	142,6
	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	2	348,0	14 500,0	1	231,4	19 286,0	
	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	127	7 925,5	5 200,5	127	8 718,5	5 720,9	110,0
	10 – żołnierze i funkcjonariusze	4	492,8	10 266,6	3	504,7	14 020,4	136,6

¹⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

²⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁹.

¹⁹ Dz.U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.

Załącznik 4. Kalkulacja oceny ogólnej w części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych

Oceny wykonania budżetu w części 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych dokonano stosując kryteria²⁰ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2016 roku²¹.

Dochody²²: 15,4 tys. zł

Wydatki: 40 556,6 tys. zł

Łączna kwota G : 40 556,6 tys. zł

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G (1,0)$

Nieprawidłowości w wydatkach: W wyniku kontroli w Urzędzie do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych nie stwierdzono nieprawidłowości w wydatkowaniu środków budżetowych.

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (5).

Wynik końcowy Wk: $5 \times 1,0 = 5$

Ocena końcowa – pozytywna

²⁰ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

²¹ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

²² W częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody nie dokonuje się oceny cząstkowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

Załącznik 5. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Komisja Finansów Publicznych
8. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
9. Komisja Polityki Społecznej i Rodziny
10. Minister Rozwoju i Finansów
11. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
12. Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych